

Persistente Identificatie

Joris Janssens, PACKED vzw

In de vorige editie kon je lezen hoe persistente URI's kunnen helpen om je online collecties langdurig toegankelijk te houden en het risico op linkrot te minimaliseren. Of een URI de tand des tijds doorstaat hangt ook af van de persistentie van de organisatie zelf. Organisaties verdwijnen, smelten samen of veranderen van naam. Dit zorgt ervoor dat domeinnamen van organisaties niet zo stabiel zijn als vaak gedacht. Als een domeinnaam wijzigt, verdwijnen in één klap alle URI's die onder dit domein werden ondergebracht. Hoe kan je er voor zorgen dat de URI's van je digitale collectie die wijziging overleven?

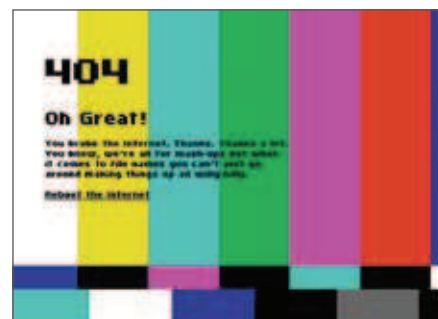
Een mogelijkheid is om het beheer van de identifiers voor je digitale collectie onder te brengen bij een externe organisatie die het langdurig beheer van URI's tot doel heeft. Die organisatie bezorgt je dan neutrale identifiers, zonder verwijzing naar een beherende organisatie of naar andere elementen die aan verandering onderhevig kunnen zijn. De identifiers die op deze manier worden aangemaakt, worden vaak Persistent Identifiers (PID's) genoemd. De kans is groot dat je hier reeds mee in aanraking kwam. Zo heb je in een wetenschappelijke bibliografie misschien al eens een online publicatie gezien met een identificatienummer dat voorafgegaan werd door de prefix 'doi' (bijv. doi:10.1074/jbc.M004545200). Het Digital Object Identifier (DOI) systeem stelt je in staat publicaties uniek te identificeren. De PID's worden toegekend door de International DOI Foundation (IDF). Er worden echter hoge eisen opgelegd aan organisaties die DOI's willen aanmaken voor hun digitale objecten. Bovendien zijn er grote kosten verbonden aan de registratie, waardoor dit systeem vaak enkel interessant is voor bedrijven en uitgevers.

Een alternatief is het Handle-systeem. Handle-PID's worden beheerd door de Corporation for National Research Initiatives (CNRI), een Amerikaanse non-profitorganisatie. Je kan het systeem, mits betaling van een kleine jaarlijkse bijdrage, vrij gebruiken om PID's te maken. Je vraagt eerst een unieke code aan, die je eigen organisatie identificeert. Die code combineer je met het lokale identificatienummer, waardoor je een globaal unieke PID vormt. Een Handle-PID bestaat dus uit drie delen: hdl:[code van de organisatie] / [unieke code voor het object binnen de collectie]. Een Handle-PID om dit META-artikel

te identificeren, zou er dan zo uit zien: hdl:1854/LU-3181456.

Met deze Handle-PID heb je echter nog geen URI waarmee je het digitale object kan oproepen via je webbrowser. Daarvoor moet je nog twee dingen doen. Door het adres van de Handle-resolver (<http://hdl.handle.net>) toe te voegen aan de PID ziet de Handle-PID eruit als elke andere URI: <http://hdl.handle.net/1854/LU-3181456>. De Handle-resolver is een webserver die, op basis van de Handle-PID, de actuele online locatie (URL) van het digitale object aan de browser doorgeeft. Vervolgens koppel je de Handle-PID, met behulp van de databank van het Handle-systeem, aan de huidige locatie van het object (bijv. <http://mijnbeeldbank.be/afbeeldingen/mijnbestand.jpg>). Vanaf dat moment is de Handle-PID resolvable ('oplosbaar'). Wanneer je de PID in de adresbalk van de browser ingeeft krijg je de gekoppelde locatie te zien.

Een Handle-PID of DOI is echter wel minder leesbaar. Iedereen weet wat je kan verwachten als je de URI <http://jamesensor.vlaamsekunstcollectie.be/nl/collectie/de-intrede-van-christus-in-brussel> in je adresbalk ingeeft, dit in tegenstelling tot de betekenisloze tekenreeks <http://hdl.handle.net/1854/LU-3181456>. Soms wordt er dan ook aangeraden een combinatie van beide te gebruiken; de huidige 'plaats' van je object wordt op je eigen website weergegeven door middel van een mooie human-readable URI (zoals in de vorige aflevering van 'Uitgepakt' werd uiteengezet), maar tegelijkertijd bied je een onveranderlijke PID aan die gebruikt kan worden om naar objecten in je collectie te verwijzen van op andere websites of catalogi. ■■

Afbeelding: Gustavo da Cunha Pimenta.

<http://hdl.handle.net/1854/LU-3181456>